

7 + 10 ερωτήματα

Για την Πραγμάτωση μιας Κοινωνικής Πολιτικής στην Εύβοια

1. Εισαγωγή

Επειτα από 7 χρόνια συστηματικής παρουσίας και δραστηριότητας στην Εύβοια, με στόχο την δημιουργία ενός σύγχρονου δικτύου Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, νομίζω ότι «δικαιούμαστε» να διατυπώσουμε με παρηφία μερικά ερωτήματα για την πραγματικότητα του κοινωνικού κρά-

τους και ευρύτερα της κοινωνικής πολιτικής (που (δεν) εφαρμόζεται) στον Νομό μας.

Ο στόχος αυτού του άρθρου δεν είναι μια ακόμα «τεχνοκρατική» ή αν θέλετε «επιστημονική» έκθεση ακαδημαϊκού χαρακτήρα μιας σειράς επισημάνσεων, οι οποίες θα τεθούν για πολιτιστή φορά στα συρτάρια των υπευθύνων. Το άρθρο αυ-

τό αντίθετα αποσκοπεί στο να προκαλέσει μια ουσιαστική συζήτηση με τους πολιτικούς και κοινωνικούς φορείς του Νομού μας, προκειμένου να καταστούν ευρύτερα γνωστές οι ευθύνες, οι obligations αλλά και οι θετικές αλλαγές και δημόσιες δεσμεύσεις, ώστε να πραγματοποιθούν μερικά αρθρωμένα και ορθολογικά βήματα και μέτρα

για την αντιμετώπιση εξαιρετικά πιεστικών κοινωνικών και υγειονομικών προβλημάτων στην Εύβοια.

II. Μερικές γενικές επισημάνσεις.

A. Ποιά πολιτική για ποιές ανάγκες;

Μια εκτενής ανάπτυξη των διαφορών μεταξύ νεοφιλελεύθερου μοντέλου και σοσιαλδημοκρατικής (ή και) αριστερής εκδοχής για την αντιμε-

γ) Λόγω των πρόσφατων τεχνολογικών εξελίξεων, η ανεργία βρίσκεται σε απαράδεκτα υψηλό επίπεδο, χωρίς να παρουσιάζει σημαντικές πτωτικές τάσεις, ακόμη και σε περιόδους οικονομικής άνθησης.»

Σκιαγραφώντας το πλαίσιο των μελλοντικών λύσεων για αυτά τα οξύμενα προβλήματα, ο Καθ. Μουζέλης προτείνει ένα «New Deal της δεκαετίας 1990», που θα πο-

ται αποτελεσιέστω και μερικά μια σημαντική παράμετρο κοινωνικής συνοχής.

Το ερώτημα λοιπόν είναι: Πώς μπορούν να εδραιωθούν οι κοινωνικές πλευρές, ξεπερνώντας ταυτόχρονα τις αρνητικές συνέπειες;

Προκειμένου να αυξηθούν οι δυνατότητες εργασίας, να καταπολεμηθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός και να μειωθεί το

στόχους αυτού του άρθρου, καθώς επίσης και τις δυνατότητες του γράφοντος.

Ας μας επιτραπεί να υπενθυμίσουμε εδώ εν συντομία μερικές επισημάνσεις του Καθ. Ν. Μουζέλη (Βήμα, 23/6/1996, σελ. 34), προκειμένου να γίνει καλύτερα κατανοητή η προβληματική μας σε τοπικό επίπεδο.

«α) Στις προηγμένες καπιταλιστικές χώρες η λεγόμενη κοινωνία των 2/3 είναι ήδη γεγονός: μια μεγάλη μειονότητα αποτελούμενη από κοινωνικές κατηγορίες που δύσκολα αποκτούν οργανωμένη έκφραση, περιθωριοποιείται, ενώ η πλειονότητα βελτιώνει σημαντικά την οικονομική της θέση.

β) Το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, βασισμένο κυρίως στην αρχή των «καθολικών» κρατικών παροχών, λειτουργεί στην πράξη με τέτοιο τρόπο ώστε σημαντικοί πόροι να πηγαίνουν στη μεσαία τάξη παρά σε εκείνους που πραγματικά τους χρειάζονται.

τεί την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και να ενισχύει την κοινωνία των πολιτών.

— βελτιωμένο κράτος πρόνοιας για εκείνους που έχουν πραγματικά την ανάγκη του, με παράλληλο περιορισμό του για όσους δεν το χρειάζονται.

— πλήρη απασχόληση μέσω του συντονισμού της αγοράς εργασίας, του «κοινοτικού» τομέα (με την έννοια της κοινότητας, όχι της Ε.Ε.) και των προγραμμάτων επανεκπαίδευσης των εργαζομένων.

Χρειάζεται ένα σύστημα που να οδηγεί, μέσα από μια μεταβατική περίοδο χρονικά προσδιορισμένη, από την χρόνια ανεργία στην μερική ή και πλήρη απασχόληση, χωρίς αυτή η απασχόληση να προέρχεται απαραίτητα από τους συνηθισμένους μηχανισμούς της αγοράς εργασίας.

Διάφορες δημοσκοπήσεις στην Ευρώπη αναγνωρίζουν ότι το κοινωνικό κράτος, παρά την βαθεία κρίση που διέρχε-

δημάτων, της επαγγελματικής κατάρτισης και αξιοποίησης νέων πηγών απασχόλησης.

Πώς μπορεί η κοινωνική προστασία να συμβάλει περισσότερο σε αυτή την ενεργό πολιτική απασχόλησης;

Στην σημερινή Ελλάδα της θεσμοθετημένης απάτης, του εθισμού στην παρανομία, στις ψευδαισθήσεις που προέρχονται από καταγισμό λαϊκιστικών και συντεχνιακών αιτημάτων και υποσχέσεων, στην παραπληροφόρηση και στην παραίτηση από κάθε αντίδραση, είναι άραγε δυνατή ακόμα και σήμερα μια εγρήγορση για την αξιοποίηση των ευκαιριών που ακόμα μας παρουσιάζονται;

Β. Ευρωπαϊκή Ένωση και ανεργία

Η μετάβαση από την βιομηχανική κοινωνία στην κοινωνία της πληροφορίας (information society) η οποία συντελείται με ιδιαίτερα επιταχυνόμενο ρυθμό, συνιστά μια νέα επαναστατική λειτουργία και δημιουργεί τεράστιες

ευκαιρίες, αλλά ταυτόχρονα και τεράστια προβλήματα.

Η μετάβαση αυτή γίνεται ήδη με έντονους κραδασμούς, με την αλματώδη ανάπτυξη της πληροφορικής, της ρομποτικής, των τηλεπικοινωνιών, της ηλεκτρονικής, των νέων υλικών και της βιοτεχνολογίας.

Η διαδικασία αυτή είναι φυσικό να επιτείνει το πρόβλημα της ανεργίας ή ορθότερα της μη δημιουργίας απασχόλησης στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Για το λόγο αυτό (βλ. Οικονομικός Ταχυδρόμος 15/8/1996, σελ. 54) «η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως κεντρικό θέμα για μελέτη και αντιμετώπιση τις συνέπειες από την επερχόμενη Ευρώπη της Πληροφορίας, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ανταγωνιστικότητα, την ανάπτυξη και την απασχόληση και συστήνοντας ειδική ομάδα μελέτης, την ομάδα Bangeman».

Θα ήταν πραγματικά ενδιαφέρον να γνωρίζαμε πόσοι από τους υπευθύνους των Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών

παρατηρητές και κάποια λίγα στελέχη των νομιμάτων, οι δυνατότητες που προσφέρονται από την ορθολογική και διαφανή διαχείριση των εγκριθέντων κονδυλίων.

Ομως από την μέχρι τώρα διαδικασία αξιοποίησης των χρηματοδοτικών αυτών πόρων κανείς δεν μπορεί να είναι ικανοποιημένος.

Οι ρυθμοί απορροφήσεως των κονδυλίων παραμένουν χαμηλοί, τα προγράμματα που συνήθως αποτελούν μνημεία προχειρότητας, ανευθυνότητας και έλλειψης επισημονικής επάρκειας, αφήνουν περιθώρια για την είσοδο διαφόρων αεριζήδων επενδυτών, οι υποστηρικτικοί διοικητικοί μηχανισμοί ανεπαρκείς οδηγούν σε καθυστερήσεις και αναβολές, χωρίς τις περισσότερες φορές την θέσιση αξιολογικών κριτηρίων για την ορθολογικότερη καταννομή των έργων.

Πλήθος έργων έχουν

ενταχθεί στο λεγόμενο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (2ο Κ.Π.Σ.), χωρίς να έχουν τηρηθεί οι εθνικές αναπτυξιακές προτεραιότητες, αφού και εδώ επικρατεί η λογική της κομματικής πελατείας και της καλύψεως όλων των αιτημάτων των τοπικών παραγόντων. Διαπιστώνεται ότι σήμερα λειτουργούν χρηματοδοτικοί πόροι 2,5 τρισ. δρχ. για την εκτέλεση όλων των έργων που έχουν ενταχθεί στο πακέτο Ντελόρ.

Τί γίνεται πιο συγκριμένα με τα κοινοτικά προγράμματα του Κοινού Ταμείου;

Ο υφυπουργός Εργασίας Κος Α. Κανελλόπουλος σε πρόσφατη συνέντευξή του στον Οικονομικό Ταχυδρόμο (15/8/1996, σελ. 29) λέει χαρακτηριστικά: «Η παγίτη της ανυπαρξίας θεσμικού πλαισίου διαχείρισης, η ανυπαρξία κατάλληλων φορέων υλοποίησης προγραμμάτων κα-

τανισμών ανίχνευσης των τοπικών αγορών εργασίας ώστε να υπάρχει ορθολογικός προγραμματισμός των ενεργειών κατάρτισης, η αδιαφανής διαδικασία έγκρισης προγραμμάτων και η ανεξέλεγκτη υλοποίηση προγραμμάτων είναι γεγονότα που υπήρξαν κατά την διάρκεια του 1ου Κ.Π.Σ. και έχουν δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα που μας ταλαιπωρούν μέχρι σήμερα».

Ας ελπίσουμε ότι θα γίνουν άμεσα πλέον πράξεις διακρύνσεις και οι Υπουργικές αποφάσεις του Υπουργείου Εργασίας για την τήρηση και εφαρμογή των κριτηρίων για την πιστοποίηση των Κ.Ε.Κ., των κριτηρίων διαχείρισης των προγραμμάτων καθώς και την θέσιση διαδικασίας αξιολόγησης των προγραμμάτων με ένα σύστημα πολλαπλών και πολεπίπεδων αξιολογήσεων καθώς και σύστημα ελέγχου.

(Ακολουθεί)

Δρ. Στέλιος Σπυλιανίδης
Επιστημονικός Διευθύνων Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας Νομού Ευβοίας.

Σήμερα στο Α΄ Μέρος μια γενική θεώρηση της πραγματικότητας των αναγκών των δυνατοτήτων και των χαμένων ευκαιριών

που ευνοεί την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και συνδέεται μεσοπρόθεσμα με την καταπόληση του κοινωνικού αποκλεισμού. Η έκθεση προβλέπει την ανάπτυξη ενός «δικτύου των δικτύων» που θα συνδέει σε Πανερωπαϊκή κλίμακα νοσοκομεία, κέντρα υ-

πηρεσιών ψυχικής υγείας και άλλων υπηρεσιών που παρέχουν βοήθεια σε άτομα με ψυχικές παθήσεις.

προύποθέτει την μηχα-
νοργάνωση του Ε.Σ.Υ.
και την εγκατάσταση ε-
νός τοπικού δικτύου σε
κάθε νοσοκομείο.

Είναι σαφές ότι αν δεν
αναπτυχθούν οι τομείς
των νέων τεχνολογικών
υπηρεσιών και αν δεν υ-
πάρξει αντιμετώπιση της
«αταίριαστης» ανεργίας,
δηλαδή της ύπαρξης α-
τόμων χωρίς τα προσό-
ντα και τις γνώσεις που α-
παιτούν οι διαθέσιμες θέ-
σεις εργασίας, η Ελλάδα
και γενικότερα η Ευρω-
παϊκή Ένωση θα χάσουν
ουσιαστικά τις δυνατότη-
τες οικονομικής και κοι-
νωνικής ανάπτυξής τους.

Γ. Β' Πακέτο Ντελόρ: Μια άλλη χαμένη ευκαιρία;

Η εκτέλεση των μεγά-
λων έργων και γενικώς η
αξιοποίηση των αναπτυ-
ξιακών ευκαιριών που
προσφέρουν οι κοινοπι-
κοί πόροι του πακέτου
Ντελόρ, αποτελούσε τη
μεγάλη πρόκληση για την
πολιτική ηγεσία της χώ-
ρας.

Από την πρώτη στιγμή

πλά ως πληροφορία) τα
συμπεράσματα της έκθε-
σης Bangeman, τα οποία
-ας υπογραμμισθεί- υιο-
θετήθηκαν ομόφωνα από
την Σύνοδο Κορυφής της
Κέρκυρας. Η έκθεση
προτείνει δέκα βασικές
υπηρεσίες, σαν τομείς α-
πόλυτης προτεραιότη-
τας για τον ευρύτερο
μελλοντικό οικονομικό
σχεδιασμό των Κρατών -
Μελών της Ε.Ε.

Οι υπηρεσίες αυτές
είναι η Τηλεργασία, η Τη-
λεκπαίδευση, τα Δίκτυα
Πανεπιστημίων και Ερευ-
νητικών Κέντρων, οι Τη-
λεματικές Υπηρεσίες για
τις Μικρο - Μεσαίες Επι-
χειρήσεις, η Διαχείριση
Οδικών Δικτύων, ο Ελεγ-
χος της Εναέριας Κυκλο-
φορίας, τα Δίκτυα Υγειο-
νομικής Περιθάλψης, οι
Ηλεκτρονικοί Διαγωνι-
σμοί και Προκηρύξεις, τα
Δίκτυα Δημοσίων Διοική-
σεων και οι Αστικές Λεω-
φόροι Επικοινωνίας.

Λόγω ειδικότητας και
καλύτερης γνώσης του
θέματος, θα σταθούμε
στα Δίκτυα Υγειονομικής
Περιθάλψης, σαν χώρο

7 + 10 ερωτήματα

Για την πραγμάτωση μιας κοινωνικής πολιτικής στην Εύβοια

ΜΕΡΟ

III. Η πραγματικότητα της Εύβοιας.

Α. Κοινωνική πολιτική και ανεργία

Η προβληματική που εκφράστηκε στις γενικές επισήμανσεις μπορεί να συνδεθεί με το πολύπλοκο φαινόμενο της διαρθρωτικής ανεργίας στο Νομό μας. Δεν είναι τυχαίο που η Εύβοια - ιδιαίτερα με τους θύλακους υψηλής ανεργίας της - (Μαντουδι, Χαλκίδα) φέρει το θλιβερό πρόνομο να αποτελεί μαζί με την περιοχή του Λαυρίου, τις Γηλομεταίδες και της Αχαΐας

λότερο πανελλήνιο ποσοστό ανεργίας.

Όμως το φαινόμενο της αποβιομηχάνισης δεν επήλθε «ως κεραυνός εν αιθρία» στην Εύβοια: Ενδείξεις - μάλιστα - σοβαρές - υπήρξαν καθ' όλη την δεκαετία του 1980 με δραματική επιτάχυνση των εξελίξεων τις αρχές του 1990.

Η περιορισμένη πράγματι κατανομή στην Εύβοια των πόρων από το Β' Πακέτο Ντελόρ σε σχέση με άλλους νομούς της Περιφέρειας της Στερεάς Ελλάδας, χωρίς να ληφθεί σοβαρά υπόψη ένας σχεδιασμός και πρόβλεψη της ιδιαιτερότητας του Νο-

κά.

Παρά την έλλειψη οικονομικών πόρων, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση σε συνεργασία με την Τ.Ε.Δ.Κ.Ε. θα μπορούσε να λειτουργήσει σαν «σκιάδης» τοπική κυβέρνηση, υποβάλλοντας πολύ συγκεκριμένες προτάσεις και να μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό που να απαντά στις αυξημένες ανάγκες του Νομού για κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

Όμως, ως μας συγχωρήθει το αυτόνομο των διατυπώσεων, σχεδιασμός και προγραμματισμός σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο προσιτοθετεί υεοικά βατικά

μία προβολή συγκροτημένων θέσεων για την ανάπτυξη της Εύβοιας και χωρίς αξιολόγηση με ποιοτικά κριτήρια των όποιων ενεργειών έγιναν στους θύλακες υψηλής ανεργίας.

Ενδεικτικά αναφέρουμε την τύχη μιας πρότασης που είχαμε υποβάλει στις 10/7/1992 στην Νομαρχία και στην Τ.Ε.Δ.Κ.Ε. σαν Κ.Κ.Ψ.Υ.

- Χαλκίδα σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανετίου Πανεπιστημίου (καθ. Π. Γετίμη) για την μελέτη της εναλλακτικής οικονομικής ανάπτυξης και τις επιπτώσεις στην υγεία και υλοτική ενεία του ενανί.

της «πρόκρισης» προτάσεων από ημετέρους με το γνωστό δίκτυο των αμοιβαίων πελατειακών σχέσεων και εξυπηρέτησεων.

Ας διατυπώσουμε 7 κρίσιμα ερωτήματα προς του φορείς και τους πολιτικούς του Νομού μας για την κοινωνική πολιτική γύρω την αντιμετώπιση της ανεργίας:

1. Γιατί δεν έχουν μέχρι τώρα προκριθεί και χρηματοδοτηθεί αξιόπιστες προτάσεις - μελέτες για την χαρτογράφηση του φαινομένου της ανεργίας στον Νομό, με εστίαση στους θύλακες υψη-

— Επιστημονικός σχεδιασμός καταγραφής των άμεσων προτεραιοτήτων, πραγμάτων πλοτικών ενεργειών και αξιολόγησή τους, μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους.

— Εξέγερση κρατικών, κοινοτικών και «εναλλακτικών» πόρων για την υλοποίηση του εγκεκριμένου σχεδιασμού σε συνεργασία με όλους τους κοινωνικούς εταίρους και φορείς.

— Συνεχής παρακολούθηση των ενεργειών και αξιολόγηση από επιστημονικά έγκριτη ομάδα των ενεργειών για την αντιμετώπιση της αнерγίας.

— Προβολή και περαιτέρω διεκδίκηση από την κεντρική εξουσία των πόρων για την πραγμάτωση του σχεδιασμού.

Μιλάμε δηλαδή για μια ουσιαστική συνέργεια της υπάρχουσας τεχνονομίας (μελέτες, συμβουλευτική) με την πολιτική βούληση και την επιδίωξη της ευρύτερης δυνατής συναίνεσης σε τοπικό επίπεδο.

Τι έχει γίνει πράξη από όλα αυτά μέχρι σήμερα;

Αποσπασματικές διεδικήσεις, πιέσεις για μεγαλύτερο τμήμα της πίτας του Β' Πακέτου Ντελόρ, χωρίς και-

ταν χαμηλό, αλλά τα συμπεράσματά της θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα στην επεξεργασία μιας κοινωνικής πολιτικής για την ανάπτυξη της περιοχής.

Εκτός από κάποιες χλαρές θετικές παραινέσεις, σχεδόν κανείς φορέας ή πολιτικός δεν στήριξε ουσιαστικά την χρηματοδότηση της πρότασης με αποτέλεσμα αρνητική έκβαση.

Ενα τέτοιο κενό επιστημονικού λόγου έχει σαν αποτέλεσμα μεταξύ άλλων και την μη θέσπιση κριτηρίων επιλογής προγραμμάτων με συγκεκριμένες προτεραιότητες για την αντιμετώπιση της ανεργίας και επόμενα την γνωστή αναπαράγωγή του φαινομένου του εμπειρισμού, της προχειρότητας και

γοράς εργασίας;

3. Γιατί δεν έχει γίνει ουσιαστική ανάπτυξη υπηρεσιών επαγγελματικής συμβουλευτικής; (π.χ. ο Τοπικός Ο.Α.Ε.Δ. με άλλους εξειδικευμένους φορείς).

4. Γιατί δεν προβλέπεται στα μέχρι τώρα εγκριθέντα κοινοτικά προγράμματα η διασύνδεση κατάρτισης - απασχόλησης σε συνάρτηση με τις πραγματικές ανάγκες της τοπικής αγοράς εργασίας;

5. Γιατί δεν διευκολύνθηκε η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και δημοσίων φορέων υγείας και πρόνοιας του Νομού στην ουσιαστική επεξεργασία ενός σχεδίου κοινωνικής πολιτικής;

6. Γιατί δεν προωθήθηκε μέχρι σήμερα η συνεχής εκ-

Συνοπτικά: 1990-1996.

Δημιουργήθηκε το Κ.Κ.Ψ.Υ. - Χαλκίδας, ο Ξενοίκος Χρόνιων Ευβοέων ασθενών από Κ.Θ. Λέρου, 1

κοινοτικό διαμέρισμα στην Χαλκίδα, συνεργατική καθάρσιμων, προγράμματα ψυχοκοινωνικής

αποκατάστασης (Α.Μ.Ε.Α., Αγροτικά, HORIZON), εκπαιδευτικά και ερευνητικά προγράμματα, διακρατικές

συνεργασίες με άλλες υπηρεσίες ψυχικής υγείας της

Ε.Ε., οργάνωση επιστημονικών και κοινωνικών

εκδηλώσεων για την ψυχική υγεία. Το Κ.Κ.Ψ.Υ. - Ξένοι

εξυπηρετεί από την αρχή της λειτουργίας του, παρά

της ελλείψεως στην ατελέχυσή του, πάνω από 4.000

περισσότερα από την Εύβοια περίπου.

παίδευση και επι-
των στελεχών της Ν.
και των άλλων δημ.
γανισμών του Νομού.
χανοργάνωση, διοική-
επιχειρησιακό management),
ώστε να καταστούν στοιχειώ-
δώς επαρκείς στην αντιμετώ-
πιση των κρίσιμων προβλη-
μάτων.

7. Τέλος, γιατί υπάρχουν τέ-
τοια αντίσταση της Νομαρ-
χιακής Αυτοδιοίκησης και
της Τ.Ε.Δ.Κ.Ε. στην αποδοχή
επιστημονικών συνεργασιών
και τεχνολογίας για την α-
νάπτυξη του Νομού; Τι ση-
μαίνει η επιδεικνυόμενη «αυ-
τάρκεια»;

**Β. Κοινωνική πολιτική και
εμπασθείς ομάδες πληθυ-
σμού.**

Ο χώρος των ευπαθών ο-
μάδων πληθυσμού, δηλαδή
των ομάδων που βρίσκονται
σε μια επιταχυνόμενη - λόγω
της υψηλής ανεργίας - διαδι-
κασία κοινωνικής περιθωριο-
ποίησης και αποκλεισμού εί-
ναι ευρύς και ιδιαίτερα πολύ-
πλοκος.

Περιλαμβάνει άτομα με
ειδικές ανάγκες (Α.Μ.Ε.Α.),
άτομα με ειδικές ψυχοκοινω-
νικές ανάγκες (τέως νοση-
λευμένοι ψυχιατρικοί ασθενέ-
τες σε άσυλα, άτομα με νοη-
τική καθυστέρηση και ψυχια-
τρικά προβλήματα κ.λ.π.), ε-
ξοστραχισμένα από ουσίες και

μα του θεραπευτηρίου Χρονί-
ων Παθήσεων Βαθώς Αυλί-
δας; Πώς θα αντιμετωπι-
στούν οι αντιτάσεις της
Διοίκησης και ενός μέρους
των εργαζομένων στις υπο-
βληθείσες από το Κ.Κ.Ψ.Υ. -
Χ. προτάσεις αλλαγής της ι-
δρυματικής - ασυλιακής λει-
τουργίας του και ορθολογι-
κότερης αξιοποίησης των πό-
ρων του; Με τι κόστος για την
ποιότητα της ιατρικής και νο-
σηλευτικής φροντίδας των α-
σθενών ένα ίδρυμα συνεχίζει
να λειτουργεί απομονωμένο
από τις υπόλοιπες υπηρεσί-
ες;

9. Πώς θα αντιμετωπιστεί
το θεραπευτικό, κοινωνικό
και οικονομικό κόστος του
φαινομένου της πολυφάρμα-
κίας στον πληθυσμό και στην
συχνά ανεξέλεγκτη συνταγο-
γράφηση των ιατρών;

10. Τέλος παρά τις επα-
νελθιμένες δεσμεύσεις και
υποσχέσεις τι προβλέπεται
να γίνει με τον εξανθρωπισμό
και την γενικότερη ψυχοκοι-
νωνική στήριξη των κρατου-
μένων στις κλειστές φυλακές
Χαλκίδας; Η υπόσχεση μετα-
φοράς τους σε σύγχρονες
φυλακές στη Ριτσώνα δικαιο-
λογεί τον εφησυχασμό και
την αδιαφορία μπροστά στο
μείζον αυτό κοινωνικό πρό-
βλημα; Η αποδοχή του κοι-
νωτικού κράτους και το κενό
κοινωνικής πολιτικής θα απο-
τελέσει άραγε μία πρόκληση

φορετική πρακτική.
Νομίζουμε ότι πίσω από
το σφραλισμοφάνη αμυντικά
σύνδρομο που κυριαρχούν
στην Νεοελληνική Κοινωνία,
όπως η βρισιά, η αδιαφορία,
ο υποβασμός και η απέρρι-
ψη της ιδιαίτερης ταυτότητας του
Άλλου, καθώς και της «θεω-
ρίας της συνωμοσίας», κρύ-
βεται ένα βαθύ νευρωτικό και
παρανοϊκό σύμπλεγμα. Είναι
πράγματι νευρωτική αντί-
δραση, στοιμική και συλλογι-
κή (στα όρια της ομαδικής υ-
στερίας), οι σημερινές εθνικι-
στικές εξάρσεις, η επίκληση
της ιστορίας μας ως εθνούς,
όταν καθημερινά (αυτο) ακυ-
ρώνεται κάθε πράξη οργανω-
μένης συλλογικής δράσης
και κοινωνικής δημιουργίας.

Υπάρχει εδώ μία άρνηση
της ιστορικότητας, ένας νευ-
ρωτικός αυτοεγκλεισμός σε
γεγονότα και καταστάσεις
περασμένων αιώνων και δε-
καετιών. «Όμως ιστορική η
σημείναι ακριβώς το αντί-
θετο: το ξεπέραςμα του πα-
ρελθόντος για να μπορέσει
να υπάρξει μέλλον» (Θ.Λίτο-
βατς, 30/4/96 - Ελευθεροτυ-
πία).

**Τελικά ίσως ο περιφημος
δημοκρατικός εκσυγχρο-
σμός (με ή χωρίς αριστερή
χρυσή) να μην είναι τίποτε άλ-
λο από το πιο απλό και συνά-
μα το πιο δύσκολο στην κα-
θημερινή πράξη: Η εφαρμογή
του υπεύθυνου**

πολιτική ηγεσία, τους φορε-
και την κοινωνία της Εύβοιας
γενικότερα;

**IV. Δίκη
συμπεράσματος...**

Παραγωγή κοινωνικής
πολιτικής σημαίνει να μπο-
ρούμε να σκεφτόμαστε σφαι-
ρικά και να δρούμε τοπικά.

Η χλωλότητα της διαθε-
σιμής συνεργασίας - επικου-
ρικής αφενός και κυρίως τα
παραπόμενα της αυξανόμε-
νης ανεργίας αφετέρου, θα
οδηγήσουν αργά ή γρήγορα
σε μια αδήριτη ανάγκη: την
κοινωνική αλληλεγγύη. Ας
ελπίσουμε ότι οι υπεύθυνοι
δηλαδή όλοι μας δεν θα την
διαπιστώσουμε ως χαινούσα
πληγή στο κοινωνικό μας σώ-
μα.

Αν καταλάβουμε κάτι καλά
όλα αυτά τα χρόνια που προ-
σπαθήσαμε να δημιουργή-
σουμε νέες δομές, θεσμούς,
δίκτυα για την ψυχιατρική
φροντίδα των Ευβοιωτών, ή-
ταν ότι χωρίς μια βαθειά αλ-
λαγή της στάσης και της νοο-
τροπίας όχι μόνο των επισή-
μων φορέων αλλά και του κό-
σμου απέναντι στο διαφορε-
τικό, χωρίς το ξεπέραςμα της
μίζερης πελατειακής σχέσης
και της διαχείρισης του μικρο-
κομματικού υπολογισμού,
κάθε επιθυμία για κοινωνική
αλλαγή βιώνεται περισστέ-
ρο σαν ηρωικός - sui generis

**Δρ. Στέλιος Στυλιανίδης
Επιστημονικός Δ/ντής Υπηρεσιών Ψυχικής
Υγείας Νομού Ευβοίας.**

**Σήμερα το Β' Μέρος καταγράφει την πραγματικότητα
της Εύβοιας σε ζητήματα κοινωνικής πολιτικής ως
προς τις ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες. Τα
δυσάρεστα συμπεράσματα απαιτούν τον
προβληματισμό όλων και ειδικά των αρμοδίων που
απαιτείται να απαντήσουν εμπράκτως.
Ταυτοχρόνως το κείμενο μπορεί να αποτελέσει και
αφορμή προβληματισμού, στην προεκλογική περίοδο
που βιώνουμε, των Ευβοέων συμπολιτών.**

που παραμένουν ακόμα στα
διαφορα δ/μήοσα Ψυχιατρεί-
ου Ν. Δ. Αποιοκρίττειν
4. Ποιά τύχη είχε η πρότα-
ση για μια πιλοτική ενέργεια

νείων;

εως ψυλακισμένους, νεους ανέργους με αρχόμενη παρραπρωματική συμπεριφορά, αστέγους στην Χαλκίδα.

Η μεθοδολογία που επέχει να ακολουθηθεί προκειμένου να εκπονηθεί ένα σχεδίο δράσης είναι η ίδια που αναφέρθηκε και στην κοινωνική πολιτική για την αντιμετώπιση της ανεργίας.

Σε επίπεδο καταγραφής και κατανόησης αναγκών των ευπαθών ομάδων πληθυσμού έχουν γίνει μερικά βήματα, τα οποία όμως δεν έχουν αξιοποιηθεί κατάλληλα από τους δημόσιους φορείς, είτε λόγω έλλειψης ανθρώπινων πόρων και χρημάτων, είτε λόγω εμπερισμού και προχειρότητας στην υλοποίηση ενεργειών.

Συγκεκριμένα από το Κ.Κ.Ψ.Υ.-Χ. έχει γίνει μία λεπτομερής καταγραφή των Α.Μ.Ε.Α. της περιοχής της Χαλκίδας και ένα πιλοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας ΗORIZON (1993-1994) σε συνεργασία με την Ε.Π.Α.Ψ.Υ και τον Δήμο Χαλκιδέων.

Επίσης έχει πραγματοποιηθεί μία έρευνα από το Κ.Κ.Ψ.Υ.-Χ. σχετικά με τα ψυχιατρικά περιστατικά που παρακολουθούνται από τους γιατρούς των περιφερειακών αγροτικών ιατρείων και των Κ.Υ., καθώς και μία καταγραφή των Ευβοέων ασθενών

υπολοίπων ευπαθών ομάδων δεν είναι επιστημονικά καταγεγραμμένες.

Οι πόροι του Ε' Πακέτου Ντελέρ θα μπορούσαν να προσφέρουν μία στέρεα υποδομή για την υλοποίηση μιας μακροπρόθεσμης πολιτικής σε τοπικό επίπεδο, αν τύχουν ορθολογικής και διαφανούς διαχείρισης.

Ας διατυπώσουμε 10 ερωτήματα σχετικά με την μέχρι τώρα κοινωνική πολιτική (ή καλύτερα κενό πολιτικής) σε αυτόν τον ιδιαίτερα ευαίσθητο χώρο:

1. Γιατί ο σχεδιασμός και οι προτάσεις που υπεβλήθησαν από το Κ.Κ.Ψ.Υ.-Χ. (και ενδεχομένως από άλλους τοπικούς φορείς) για τα Α.Μ.Ε.Α. δεν έτυχαν ουσιαστικής πολιτικής στήριξης από τις αρχές του Νομού; Συγκεκριμένα τι έκανε η Νομαρχιακή Επιτροπή Υγείας και ο Δήμος Χαλκίδας που ενημερώθηκαν λεπτομερικά προφορικά και εγγράφως, για την προώθηση των προτάσεων;

2. Τι μέλετες προκρίθηκαν ή ενεργοποιήθηκαν για την καταγραφή των αναγκών των Τσιγγάνων των Αλβανών και των Μουσουλμάνων στο Νομό; Τι έγινε για τη στήριξή τους;

3. Τι συγκεκριμένα μέτρα ελήφθησαν για την στήριξη των μονογονεϊκών οικογε-

Χαλκίδας στη Νομαρχιακή Επιτροπή Υγείας και κοινοποιήθηκε στην Ε.Ε. του Γ.Ν.Ν.Χ.;

5. Πώς στηρίχθηκε συγκεκριμένα από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση το έργο της Ψυχιατρικής μεταρρύθμισης στην Εύβοια και συνέχισης της αποασυλοποίησης των χρόνιων Ευβοέων ασθενών που νοσηλεύονται στα άστυλα;

6. Τι έχει γίνει με την βελτίωση στην οργάνωση των υπηρεσιών υγείας, την μηχανογράφηση, την αποτελεσματικότερη λειτουργία των υγειονομικών υπηρεσιών, την εκπαίδευση του προσωπικού και τον ορθολογισμό των δαπανών για την υγεία;

7. Τι προτείνεται σχετικά με την ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, την πρωτοβάθμια πρόληψη και την αντιμετώπιση των υγειονομικών αναγκών στις απομακρυσμένες περιοχές; Τι έγινε για την προαγωγή της στοματικής υγείας της ενημέρωσης για το AIDS; Πώς σχεδιάστηκε και στηρίχθηκε η αγωγή υγείας και η συμβουλευτική ψυχολογική υποστήριξη στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση;

8. Τι πολιτική θα ακολουθηθεί από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση για το πρόβλη-